

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування
техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва
імені Леоніда Погорілого»
(УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)**

П О К А Ж Ч И К

**галузевих нормативних документів на технічні вимоги та методи
випробувань сільськогосподарської техніки**

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Державна наукова установа «Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого» (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

РОЗРОБНИКИ: **О. Бадзюх; Л. Лисак; В. Погорілий; Т. Цема** (керівник розробки)

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: з 01 березня 2020 р.

3 На заміну Показчика — 2019

Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого. За придбанням звертатись за адресою: вул. Інженерна, 5, смт Дослідницьке, Васильківський район, Київська область, 08654, тел/факс (04571) 3-30-62

ЗМІСТ

С.

	Зміст	3
	Передмова	4
00	Загальнотехнічні, методичні НД та нормативні документи на види оцінок техніки та її окремих вузлів і агрегатів	5
	00.1 Загальнотехнічні, методичні НД	5
	00.2 Нормативні документи на види оцінок техніки та її окремих вузлів і агрегатів	7
01	Трактори, машини мобільні навантажувальні та причепа	11
02	Машини для обробітку ґрунту	12
03	Машини для сівби та садіння	13
04	Машини і обладнання для приготування та внесення добрив	14
	04.1 Добрива	14
05	Машини для захисту рослин	15
	05.1 Засоби захисту рослин	16
06	Машини для зрошення та меліорації	16
07	Машини для заготівлі кормів	16
	07.1 Корми	17
08	Машини для збирання зернових культур	19
09	Машини для збирання технічних культур	20
10	Машини для овочівництва, садівництва та виноградарства	21
11	Машини для тваринництва і птахівництва	21
	11.1 Доїння корів	24
12	Машини і обладнання для лісового господарства	24
13	Сільськогосподарська електроніка та технічні засоби для керованого землеробства	25
14	Машини, агрегати та комплекси для післязбиральної обробки і зберігання врожаю	25
15	Засоби малої механізації	26
16	Технічні засоби для використання поновлюваних джерел енергії	26
	16.1 Поновлювані джерела енергії	26
17	Інші технічні засоби	27

ПЕРЕДМОВА

Покажчик галузевих нормативних документів на технічні вимоги та методи випробувань сільськогосподарської техніки (далі — Покажчик) розроблено в доповнення до покажчика «Стандарти України» та містить перелік галузевих нормативних документів (далі — НД) на технічні вимоги та методи випробувань сільськогосподарської техніки, розроблений Українським науково-дослідним інститутом прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого).

Покажчик поділений на розділи згідно з номенклатурою розділів Державного реєстру технічних засобів для АПК України, викладеною в «Порядку проведення реєстрації технічних засобів, рекомендованих для застосування в агропромисловому комплексі України», затвердженому Наказом Міністерства аграрної політики України від 14.07.2009 № 488.

До Покажчика увійшли такі нормативні документи: СОУ, ГСТУ, КНД (КД), Настанови, МР (М):

СОУ, ГСТУ — стандарти організацій України;

КНД (КД) — нормативно-технічний документ, який встановлює інструкції (правила), методичні вказівки та положення (типові положення) випробувань сільськогосподарської техніки;

Настанова — НД, який рекомендує практичні прийоми чи методи випробувань;

МР (М) — організаційно-методичний документ, який розробляється для групи однорідної техніки для проведення випробувань.

Покажчик містить позначення та назву НД, позначення документа, на заміну якого він був введений, та дату введення даного НД в дію. Покажчик складений і упорядкований станом на 01 березня 2020 року і буде оновлюватись та поповнюватись один раз на рік.

Покажчик є необхідним посібником для спеціалістів, які займаються розробкою та випробуванням сільськогосподарської техніки, а також стандартизацією у сфері механізації сільськогосподарського виробництва.

Покажчик доступний в друкованій та електронній формі.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

Позначення документа	Назва документа	Дата введення в дію	Замість якого документа вводиться	Наявність у фонді
1	2	3	4	5
00 Загальнотехнічні, методичні НД та нормативні документи на види оцінок техніки та її окремих вузлів і агрегатів				
00.1 Загальнотехнічні, методичні НД				
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-001:2010	Техніка сільськогосподарська. Порядок розроблення та поставлення на виробництво	2011-01-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-002:2010	Вихідні вимоги на базові машинні технологічні операції Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту	2011-01-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 01.1-37-04604309-008:2012	Організація та порядок розроблення нормативних документів УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого	2012-10-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-014:2013	Настанови щодо проведення державних приймальних випробувань нових зразків технічних засобів для АПК з метою занесення до державного реєстру та оформлення протоколу випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ 72.4-37-120:2004	Організація функціонування довідково-інформаційного фонду нормативних документів та порядок інформаційного забезпечення підприємств, установ і організацій Мінагрополітики України	2005-03-01	Введено вперше	+
СОУ 29.3-37-123:2004	Техніка, що використовується в сільському господарстві. Нормативна документація на технічне обслуговування і ремонт	2005-03-01	ОСТ 10-05.0001.001-87	+

СОУ 74.3-37-125:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Зоотехнічна оцінка сільськогосподарської техніки. Терміни та визначення	2006-08-01	РТМ 70.0002.002-78	+
СОУ 74.3-37-126:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Агротехнічна оцінка сільськогосподарської техніки. Терміни та визначення	2006-08-01	РТМ 10.13.001-87	+
СОУ 74.3-37-151:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Порядок проведення та оформлення результатів випробувань техніки, що випускається для сільського господарства. Основні положення	2006-08-01	КНД 3-6-93 КД 46.16.01.05-93	+
СОУ 74.3-37-154:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Експлуатаційно-технологічна оцінка сільськогосподарської техніки. Терміни та визначення	2006-08-01	РТМ 10.13.003-90	+
СОУ 01-37-176:2004	Організація та порядок розроблення нормативних документів. Мінагрополітики України	2005-03-01	КНД У 46.21.8-94	+
СОУ 74.3-37-248:2005	Атестація випробувального обладнання. Організація та порядок проведення	2006-04-01	КНД 46.48.13-95	+
СОУ 40.13-37-472:2006	Показники енергоефективності електрифікованих тех- нологій у сільському господарстві. Загальні положення	2007-04-01	Введено вперше	+
СОУ 29.32-37-480:2006	Енергоощадність. Енергоспоживальне обладнання сільськогосподарського призначення. Класифікація. Показники енергетичної ефективності	2007-04-01	Введено вперше	+
КД 46.16.01.01-92	Техніка сільськогосподарська. Порядок розробки, погодження, затвердження та реєстрації нормативно технічної документації на методи випробувань	1993-04-10	Введено вперше	+
КД 46.16.01.02-92	Техніка сільськогосподарська. Порядок розробки, випробувань та впровадження машинних технологій	1992-02-01	Введено вперше	+
КД 46.16.01.03-92	Техніка сільськогосподарська. Класифікатор норма-	1993-04-10	Введено вперше	+

	тивно технічної документації на методи випробувань			
КД 46.16.01.04-92	Техніка сільськогосподарська. Класифікатор вихідних вимог	1992	Введено вперше	+
КД 46.16.01.06-93	Випробування сільськогосподарської техніки. Метрологічне забезпечення. Основні положення	1993-06-01	Введено вперше	+
КД 46.16.01.07-93	Техніка сільськогосподарська. Порядок проведення науково-технічної експертизи нормативно технічних документів на методи випробувань	1993-10-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.01.08-94	Випробування сільськогосподарської техніки. Терміни та визначення	1995-04-02	Введено вперше	+
КНД 46.16.01.09-96	Техніка сільськогосподарська. Правила приймання на випробування	1997-02-01	Введено вперше	+
М 46.16.01.01-98	Методика мезо- і мікроділяночного моніторингу ґрунту	1999-01-04	Вперше	+
00.2 Нормативні документи на види оцінок техніки та її окремих вузлів і агрегатів				
СОУ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-003:2011	Техніка сільськогосподарська. Комплексний метод оцінювання технічного рівня	2013-08-01	Введено вперше	+
СОУ 29.3-37-122:2004	Вхідний контроль якості запасних частин і матеріалів до сільськогосподарської техніки на ремонтних підприємствах та базах матеріально-технічного забезпечення аграрно-промислового комплексу	2005-03-01	Вперше	+
СОУ 74.3-37-134:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Методи вимірювання і аналізування вібрації механізмів та вузлів	2006-08-01	РД 10.2.34-91	+
СОУ 74.3-37-135:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини сільськогосподарські. Прискорені випробування на надійність	2006-08-01	ОСТ 23.2.158-86 КНД 46.16.02.17-98	+
СОУ 74.3-37-136:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Оцінка гідроприводів і систем гідро автоматики	2006-08-01	РД 10.29.003-91	+
СОУ 74.3-37-148:2004	Випробування сільськогосподарської техніки.	2006-08-01	РД 10.2.6-91	+

	Показники надійності та методи їх оцінки		ОСТ 70/23.2.7-73	
СОУ 74.3-37-149:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Монтажепридатність. Номенклатура показників і методи оцінки	2006-08-01	ОСТ 70.2.21-76 ОСТ 70.2.32-79	+
СОУ 74.3-37-275:2005	Техніка сільськогосподарська. Надійність. Технічна експертиза	2006-08-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-276:2005	Техніка сільськогосподарська. Машини та обладнання з приводом від двигунів внутрішнього згорання. Методи енергетичної оцінки	2006-08-01	КНД 46.16.02.09-95	+
СОУ 74.3-37-277:2005	Машини сільськогосподарські. Електробезпека. Показники і методи їх визначення при випробуваннях	2006-08-01	Введено вперше	+
СОУ 73.1-37-413:2006	Енергоощадність. Методика визначення енергомісткості сільськогосподарської продукції під час її зберігання та перероблення	2007-04-01	Введено вперше	+
СОУ 29.3-37-435:2007	Система технічного обслуговування і ремонту машин в сільському господарстві. Основні положення	2007-08-01	Введено вперше	
СОУ 29.3-37-438-2006	Техніка сільськогосподарська. Діагностичне забезпечення гідравлічних приводів. Загальні технічні вимоги	2007-05-01	Введено вперше	
СОУ 74.3-37-04604309-786:2012	Техніка сільськогосподарська. Загальні правила задання вимог при нормуванні надійності	2013-06-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-04604309-824:2009	Сільськогосподарська техніка. Джерела і приймачі електричної енергії. Методи визначення електротехнічних показників	2010-06-01	КД 46.16.02.02-92	+
СОУ 74.3-37-04604309-904:2011	Випробування сільськогосподарської техніки. Оцінювання показників надійності при скорочених ресурсних випробуваннях	2011-05-01	Введено вперше	+
СОУ 71.2-37-04604309-940:2014	Випробування сільськогосподарської техніки. Методи визначення показників механічної надійності	2014-12-01	Введено вперше	+

ГСТУ 3-37-3-94	Машини і обладнання сільськогосподарські. Кольори фарбування	1995-07-01	Введено вперше	+
ГСТУ 3-37-4-94	Трактори та машини сільськогосподарські. Методи економічної оцінки	1995-07-01	Введено вперше	+
ГСТУ 3-37-5-94	Машини сільськогосподарські. Загальні технічні умови	1995-07-01	Введено вперше	+
ГСТУ 46.012-2000	Техніка сільськогосподарська. Методи економічної оцінки техніки для тваринництва	2001-02-01	Введено вперше	+
КД 46.16.02.01-92	Техніка сільськогосподарська. Низьковольтні комплектні пристрої керування. Якість виконання технологічного процесу. Методи випробування	1993-04-01	ОСТ 10.31.3-86	+
КД 46.16.02.03-93	Техніка сільськогосподарська. Класифікаційні та конструкційні показники. Методи визначення	1993-08-01	РД 10.2.1-91	+
КД 46.16.02.04-93	Техніка сільськогосподарська. Типові господарства та класифікація природно кліматичних і виробничих умов в різних регіонах України	1993-07-01	Введено вперше	+
КД 46.16.02.05-92	Техніка сільськогосподарська. Методи та система технічних засобів для визначення технічного стану	1994-01-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.06-94	Система сертифікації сільськогосподарської техніки. Номенклатура показників послуг по забезпеченню якості і збереження сільськогосподарської техніки при постачанні та експлуатації. Загальні вимоги	1995-01-02	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.07-94	Система сертифікації сільськогосподарської техніки. Методика оцінки якості послуг підприємств при постачанні і експлуатації сільськогосподарської техніки	1995-01-02	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.08-95	Техніка сільськогосподарська. Методи визначення умов випробувань	1995-04-02	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.10-95	Техніка сільськогосподарська. Надійність. Методи оцінки пристосованості до технічного обслуговування	1996-03-01	ОСТ 70.2.9-77	+

КНД 46.16.02.11-95	Техніка сільськогосподарська. Випробування. Методи визначення біоенергетичної ефективності машин для рослинництва	1996-04-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.12-96	Техніка сільськогосподарська. Номенклатура показників якості	1997-02-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.13-97	Техніка сільськогосподарська. Надійність. Оцінка якості матеріалів деталей. Основні положення	1997-06-01	РД 10.2.22-91	+
КНД 46.16.02.14-97	Техніка сільськогосподарська. Надійність. Методи оцінки пристосованості до ремонту	1997-04-01	РД 10.2.10-91	+
КНД 46.16.02.15-97	Техніка сільськогосподарська. Системи автоматичного керування обладнанням для тваринництва. Методи функціональних випробувань	1997-07-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.02.16-97	Техніка сільськогосподарська. Тривалість та агростроки проведення випробувань	1997-10-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.03.01-94	Техніка сільськогосподарська. Електропривод. Методи оцінки при випробуваннях	1995-01-02	РД 10.2.3-90 РД 10.2.4-91	+
М 46.16.02.01-93	Техніка сільськогосподарська. Методика визначення і аналізу експлуатаційно-технологічних і економічних показників	1995-01-01	Введено вперше	+
МР 46.16.02.03-95	Типова програма і методика відомчої метрологічної атестації не стандартизованих засобів вимірювань	1996-01-02	М 29.056-87	+
МР 46.16.02.04-95	Нормативи трудомісткості випробувань техніки для кормовиробництва і тваринництва	1996-01-02	Введено вперше	+
МР 46.16.02.05-96	Типова методика діагностування технічного стану агрегатів гідросистем збиральних машин в польових умовах	1997-04-01	Введено вперше	+
М 46.16.02.06-96	Методика розрахунку фінансових коштів на випробування сільськогосподарської техніки для рослинництва	1997-02-01	Введено вперше	+

М 46.16.02.07-96	Техніка сільськогосподарська. Методика випробувань елементної бази на віброміцність та вібростійкість	1997-03-01	Введено вперше	+
МР 46.16.02.08-97	Техніка сільськогосподарська. Методи визначення еколого економічної доцільності застосування технологій переробки відходів сільськогосподарського виробництва	1997-12-01	Введено вперше	+
М 46.16.02.09-2000	Методика оцінки якості виготовлення та прогнозування надійності і конкурентоспроможності сільськогосподарської техніки на стадії її розробки, випробувань і виробництва	2001-06-01	Введено вперше	+
М 46.16.02.18-2000	Техніка сільськогосподарська. Методика розрахунку лімітної ціни нової техніки для рослинництва	2001-01-01	Введено вперше	+
01 Трактори, машини мобільні навантажувальні та причепа				
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-007:2013	Техніка сільськогосподарська. Системи гальмування самохідних сільськогосподарських машин. Методи випробувань	2013-08-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-009:2013	Сільськогосподарська техніка. Зчіпки тракторні. Методи випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-016:2015	Самохідні сільськогосподарські машини. Системи гальмівні. Загальні вимоги	2016-01-01	Введено вперше	+
СОУ-П УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-017:2015	Сільськогосподарська техніка. Визначення тягових показників тракторів. Методи парціальних прискорень	2016-01-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-145:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Навантажувачі і транспортери сільськогосподарського	2006-08-01	РД 10.9.1-91 РТМ 8.57.00-67-84	+

	призначення. Методи випробувань		РТМ 8.34.00-119-89	
СОУ 29.3-37-185:2004	Трактори і комбайни, автомобілі і їх складові частини. Очищення при ремонті	2005-08-01	ОСТ 70.0001.213-84 РТМ 70.0001.011-73	
СОУ 29.3-37-247:2005	Трактори та їх складові частини. Типовий технологічний процес фарбування під час капітального ремонту	2006-04-01	ОСТ 70.0001.168-77	
СОУ 29.3-37-257:2005	Засоби діагностування тракторів і сільськогосподарських машин. Загальні технічні вимоги	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 29.3-37-260:2005	Діагностування тракторів і сільськогосподарських машин. Загальні вимоги	2006-04-01	ОСТ 70.0001.225-86	
СОУ 29.3-37-445:2006	Трактори і машини сільськогосподарські. Засоби технічного обслуговування. Загальні технічні вимоги	2007-04-01	ОСТ 70.0001.112-83	
МР 46.16.02.02-94	Система сертифікації СЕПРОсільмаш. Машини самохідні сільськогосподарські. Номенклатура показників	1995-01-02	Введено вперше	
МР 46.16.13.01-95	Система сертифікації сільськогосподарської техніки СЕПРОсільмаш. Причепи і напівпричепи тракторні. Вимоги, привила і процедури сертифікації	1996-04-01	Введено вперше	+
02 Машини для обробітку ґрунту				
СОУ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-018:2015	Сільськогосподарська техніка. Стояки пружні дискових робочих органів. Методи випробувань	2016-01-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-127:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини і знаряддя для обробітку просапних культур. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.4.3-89	+
СОУ 74.3-37-128:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини і знаряддя для обробітку ґрунту в садах, виноградниках, хмільниках та ягідниках. Методи	2006-08-01	РД 10.4.4-89	+

	випробувань			
СОУ 74.3-37-155:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина і знаряддя для обробки ґрунту. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.4.1-89 РД 10.4.2-89	+
СОУ 29.3-37-442:2007	Універсальні ґрунтообробно-посівні машини. Загальні технічні вимоги	2007-10-01	Введено вперше	+
КД 46.16.04.01-93	Техніка сільськогосподарська. Машина для формування густоти насаджень буряків. Методи функціональних випробувань	1994-05-01	Введено вперше	+
МР 46.16.04.01-95	Система сертифікації сільськогосподарської техніки. СЕПРОсільмаш. Машина для обробки ґрунту. Вимоги, правила і процедури сертифікації	1996-04-01	Введено вперше	+
03 Машина для сівби та садіння				
СОУ 74.3-37-129:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина посівні. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.5.1-91	+
СОУ 74.3-37-156:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина для посадки, збирання і післязбиральної обробки картоплі. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.8.5-89 ОСТ 70.5.2-89	+
СОУ 29.32.4-37-419:2006	Сівалки зернові. Визначення технічного стану та передексплуатаційна наладка	2007-07-01	Введено вперше	
МР 46.16.05.01-94	Техніка сільськогосподарська. Машина посівні. Методика визначення ефективності бурякових сівалок точного висіву з врахуванням вірогідності характеристик ґрунтово-кліматичних і господарських умов	1995-03-01	Введено вперше	+
МР 46.16.05.02-96	Система сертифікації сільськогосподарської техніки. Машина для посіву. Вимоги, правила і процедури сертифікації	1997-01-01	Введено вперше	+

04 Машина і обладнання для приготування та внесення добрив				
СОУ 74.3-37-142:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина для транспортування і внесення рідких добрив. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.7.3-89	+
СОУ 24.15-37-506:2007	Добрива органічні. Біогумус. Виробництво. Типовий технологічний процес	2008-04-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-04604309-822:2009	Сільськогосподарська техніка. Машина для внесення твердих мінеральних добрив, вапнякових матеріалів і гіпсу. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.7.1-89	+
СОУ 74.3-37-04604309-823:2009	Сільськогосподарська техніка. Машина для внесення твердих органічних добрив. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.7.2-89	+
М 46.16.07.01-94	Техніка сільськогосподарська. Машина для внесення добрив Методика визначення ефективності машин з урахуванням біологічних особливостей культур, умов експлуатації, якості ґрунтів і вимог екологічної безпеки	1995-01-01	Введено вперше	+
04.1 Добрива				
СОУ 01.1-37-258:2005	Компости на основі соломи. Загальні технічні вимоги	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 74.3-37-355:2005	Визначення похідних сечовини (тифенсульфуруна, трибенуронметіла (гранстара), амідосульфурона) у воді, ґрунті, рослинах методом високоефективної рідинної хроматографії	2006-06-01	Введено вперше	
СОУ 01.1-37-431:2006	Розсівання твердих мінеральних добрив та хімеліорантів по поверхні ґрунту. Загальні технічні вимоги	2007-09-01	Введено вперше	+
СОУ 01-37-498:2006	Азотні добрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	

СОУ 01-37-499:2006	Фосфорні добрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 01-37-500:2006	Калійні добрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 01-37-501:2006	Мікродобрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 01-37-502:2006	Комплексні добрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 01-37-503:2006	Органічні добрива. Технологія використання. Основні положення	2007-06-01	Введено вперше	
05 Машини для захисту рослин				
СОУ 74.3-37-137:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Обприскувачі, опилювачі, розселювачі ентомофагів, машини для приготування і транспортування робочої рідини. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.6.1-89	+
СОУ 01.4-37-235:2005	Машини для хімічного захисту рослин. Здача в ремонт та випуск з ремонту	2006-03-01	ТУ 10-05.0001.168-87	
СОУ 29.3-37-259:2005	Обприскувачі тракторні штангові. Загальні технічні вимоги	2006-04-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-264:2005	Техніка сільськогосподарська. Машини і обладнання для виробництва препаратів для біологічного захисту рослин. Методи випробувань	2006-08-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-266:2005	Випробування сільськогосподарської техніки. Обприскувачі тракторні та самохідні. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.6.1-89	+
СОУ 74.3-37-727:2009	Сільськогосподарська техніка. Обладнання для вирощування ентомоакарифагів. Методи випробувань	2010-01-01	Введено вперше	+

05.1 Засоби захисту рослин

СОУ 01.1-37-429:2006	Протруювання насіння. Загальні технічні вимоги	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 01.41-37-690:2007	Застосування засобів захисту рослин. Фумігація. Загальні вимоги	2008-06-01	Введено вперше	
СОУ 01.41-37-691:2007	Застосування засобів захисту рослин. Виготовлення отруєних принад. Загальні вимоги	2008-06-01	Введено вперше	

06 Машина для зрошення та меліорації

СОУ 74.3-37-152:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина і установки дощувальні та поливні. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.11.1-89 РД 10.11.3-89	+
СОУ 74.3-37-153:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина меліоративні культуро-технічні, осушувальні і зрошувальні. Методи випробувань	2006-08-01	ОСТ 70.12.1-86 ОСТ 70.12.2-86	+
СОУ 29.12-37-504:2006	Сільськогосподарська техніка. Насоси і насосні станції. Методи випробувань	2008-01-01	РД 10.11.2-89	+

07 Машина для вирощування, заготівлі та приготування кормів

СОУ 29.32-37-505:2006	Техніка сільськогосподарська. Машина і обладнання для гранулювання і брикетування кормів. Номенклатура показників та методи їх визначення	2008-01-01	РД 10.19.5-90 РТМ 8.57.00.91-86	+
СОУ 29.32-37-507:2006	Техніка сільськогосподарська. Обладнання для приготування і внесення консервантів в корми. Номенклатура показників та методи їх визначення	2008-01-01	КНД 46.16.19.01-97	+
СОУ 74.3-37-04604309-826:2010	Сільськогосподарська техніка. Машина для збирання сіна та соломи. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.23.5-90	+
ГСТУ 46.007-2000	Техніка сільськогосподарська. Машина та обладнання	2001-01-01	РД 10.19.2-90	+

	для приготування кормів. Методи функціональних випробувань			
ГСТУ 46.008-2000	Техніка сільськогосподарська. Комбайни для навантаження, подрібнення, змішування і роздавання кормів на фермах великої рогатої худоби. Методи випробувань	2001-01-01	Введено вперше Замінює РД 10.19.1-90	+
ГСТУ 46.013-2000	Техніка сільськогосподарська. Машини і обладнання для заготівлі кормів нетрадиційними методами (консервування в полімерних рукавах, обмотування рулонів та тюків плівкою). Методи випробувань	2001-02-01	Введено вперше	+
КНД 46.16.20.02-97	Техніка сільськогосподарська. Обладнання для вирощування спіруліни на кормові цілі. Методи функціональних випробувань	1997-03-01	Введено вперше	+
КД 46.16.23.01-92	Техніка сільськогосподарська. Установки для штучного досушування сіна. Якість виконання технологічного процесу. Методи випробувань	1993-04-01	РТМ 70.29.004-79	+
М 46.16.20.02-94	Техніка сільськогосподарська. Обладнання для вирощування гідропонних зелених кормів. Методи функціональних випробувань	1995-03-01	Введено вперше	+
07.1 Корми				
СОУ 15.4-37-211-2004	Макуха гірчична харчова. Технічні умови	2005-07-01	Введено вперше	
СОУ 15.9-37-239:2005	Барда мелясова упарена післяспиртова та післядріжджова. Технічні умови	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 01.11-37-286:2005	Комбікорми і сировина. Показники якості при зберіганні	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 01.11-37-287:2005	Корми. Методи контролю чисельності шкідників	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-381:2006	Корми для тварин, сировина для виготовлення повнораціонних сумішей. Зерно тритикале кормового	2006-09-01	Введено вперше	

	призначення. Технічні умови			
СОУ 15.71-37-382:2006	Корми для тварин, сировина для виготовлення повнораціонних сумішей. Зерно вики ярої кормового призначення. Технічні умови	2006-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-383:2006	Корми для тварин, сировина для виготовлення повнораціонних сумішей. Комплексні мінеральні суміші для великої рогатої худоби. Технічні умови	2006-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-384:2006	Корми для тварин, сировина для виготовлення повнораціонних сумішей. Комбікорми-концентрати для високопродуктивних корів. Технічні умови	2006-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.7-37-389:2006	Приготування та зберігання штучно висушених кормів. Вимоги безпеки	2007-01-01	ОСТ 46.3.4.198-85	
СОУ 01.1-37-430:2006	Корми інтенсивного сушіння із трав. Типовий технологічний процес приготування та зберігання	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-454:2006	Барда зернова післяспиртова. Метод визначання виходу кормо продуктів	2007-05-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-541:2007	Корми для тварин. Кукурудзяно-соева зерносуміш консервована. Технічні умови	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-542:2007	Корми для тварин. Соево-кукурудзяна суміш для заготівлі силосу консервованого. Технічні умови	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-544:2007	Корми для тварин. Кормова добавка. Меляса у сипучому агрегатному стані. Технічні умови	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-545:2007	Корми для тварин. Монокорм на основі цілого консервованого зерна кукурудзи при виробництві яловичини. Технічні умови	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-547:2007	Корми для тварин. Сіно підвищеної вологості у траншеях. Технічні умови	2007-09-01	Введено вперше	
СОУ 01.21-37-558:2007	Корми для сільськогосподарських тварин. Метод	2007-09-01	Введено вперше	

	оцінки доступності поживних речовин корму для перетравлення в тонкому кишечнику жуйних			
СОУ 01.42-37-571:2007	Велика рогата худоба. Норми згодовування мікроелементів у Західному регіоні України	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 15.71-37-585:2007	Добавка кормова із яєчної шкаралупи для сільськогосподарської птиці. Технічні умови	2007-11-01	Введено вперше	
СОУ 15.11-37-586:2007	Борошно кісткове кормове для сільськогосподарської птиці. Технічні умови	2007-08-01	Введено вперше	
СОУ 15.11-37-588:2007	Корми варені для сільськогосподарської птиці. Технічні умови	2007-11-01	Введено вперше	
ГСТУ 15-10-97	Фарш рибний кормовий. Технічні умови	1997-10-01	ОСТ 15-110-75 ТУ 15-04-339-81	
ГСТУ 18.1-94	Жом сушений. Технічні умови	1995-01-01	ОСТ 18-452-85	
ГСТУ 46.002-96	Корм кукурудзяний сухий. Технічні умови	1996-09-01	ОСТ 18-291-76	
ГСТУ 46.048-2003	Напівфабрикат протейновий. Загальні технічні умови	2003-10-15	Введено вперше	
ГСТУ 46.049-2003	Біологічна активна кормова добавка для птахів. Загальні технічні умови	2003-10-15	Введено вперше	
Настанова 01.3-37-61:2005	Корми рослинні. Силос із зелених рослин. Заготівля і зберігання. Типовий технологічний процес	2006-01-01	ОСТ 46.170-84	+
Настанова 01.3-37-62:2005	Корми рослинні Сіно, Заготівля та зберігання. Типовий технологічний процес	2006-01-01	ОСТ 46.203-85	+
Настанова 01.3-37-63:2005	Корми рослинні. Сінаж. Заготівля та зберігання. Типовий технологічний процес	2006-01-01	ОСТ 46.202-85	+
08 Машини для збирання зернових культур				
СОУ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-006:2011	Збиральне устаткування. Бункер зерновий. Методи визначення місткості та швидкості вивантаження	2012-01-01	Вперше	+

СОУ 74.3-37-144:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Приставки до зернозбиральних машин для збирання не колосових культур. Методи випробувань	2006-08-01	ОСТ 10.8.20-87	+
СОУ 29.3-37-437:2006	Технічна діагностика. Комбайни зернозбиральні. Параметри та якісні ознаки технічного стану	2007-05-01	Введено вперше	
КД 46.16.08.01-93	Техніка сільськогосподарська. Жатки валкові. Методи функціональних випробувань	1994-03-01	Введено вперше	+
09 Машини для збирання технічних культур				
СОУ 74.3-37-130:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини для збирання цукрових буряків. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.8.6-91	+
СОУ 74.3-37-131:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини для збирання льону. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.8.9-90	+
СОУ 74.3-37-146:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини для збирання і післязбирального обробітку хмелю. Методи випробувань	2006-08-01	ОСТ 70.8.17-85	+
СОУ 74.3-37-156:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машини для посадки, збирання і післязбиральної обробки картоплі. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.8.5-89 ОСТ 70.5.2-89	+
СОУ 74.3-37-724:2009	Сільськогосподарська техніка. Машини для вирощування та збирання ефіроолійних і лікарських культур. Методи випробування	2010-01-01	ОСТ 70.8.14-87	+
СОУ 74.3-37-781:2009	Сільськогосподарська техніка. Машини для вирощування та збирання тютюну і махорки. Методи випробувань	2010-01-01	ОСТ 70.8.16-87	+
КД 46.16.08.02-93	Техніка сільськогосподарська. Машини для збирання та первинної обробки кукурудзи. Методи функціональних випробувань	1994-04-01	РД 10.8.13-90	+

10 Машина для овочівництва, садівництва та виноградарства				
СОУ 29.3-37-261:2005	Сівалки овочеві. Конструкції та технічні характеристики. Загальні вимоги	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 74.3-37-723:2009	Сільськогосподарська техніка. Машина для вирощування та збирання овочевих і баштанних культур. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.8.7-89	+
11 Машина для тваринництва і птахівництва				
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-013:2013	Сільськогосподарська техніка. Машина та устаткування для кролеферм. Методи випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-133:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина і обладнання для тваринництва і кормовиробництва. Методи оцінки безпечності і ергономічності	2006-08-01	РД 10.2.33-89	+
СОУ 74.3-37-143:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Комплекс обладнання для свиноферм. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.32.2-91	+
СОУ 74.3-37-150:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Водонагрівачі та парові котли. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.31.5-90	+
СОУ 29.32.2-37-234:2005	Машина та обладнання для нормованого видавання концентрованих кормів та домішок при стійловому утриманні корів. Загальні технічні вимоги	2006-05-01	Вперше	+
СОУ 01.4-37-236:2005	Конвеєри скребкові для прибирання гною та їх складові частини. Здача в ремонт та випуск з ремонту	2006-03-01	ТУ У 46.16.042-94	
СОУ 74.3-37-265:2005	Техніка сільськогосподарська. Рекуперативні теплоутилізатори вентиляційних викидів тваринницьких приміщень. Методи випробувань	2006-08-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-268:2005	Техніка сільськогосподарська. Обладнання для видалення і переробки гною. Методи випробувань	2006-08-01	КНД 46.16.20.01-96 РД 10.20.3-90	+

			РД 10.20.8-90 РД 10.22.5-90 М 46.16.20.01-94	
СОУ 74.3-37-269:2005	Техніка сільськогосподарська. Теплогенератори. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.31.6-91	+
СОУ 74.3-37-270:2005	Техніка сільськогосподарська. Напувалки. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.24.2-90	+
СОУ 74.3-37-271:2005	Техніка сільськогосподарська. Комплекти обладнання для утримання птиці. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.32.5-91 КНД 46.16.31.01-95	+
СОУ 74.3-37-272:2005	Техніка сільськогосподарська. Інкубатори. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.29.1-90	+
СОУ 74.3-37-273:2005	Техніка сільськогосподарська. Установки доїльні для корів. Методи випробувань	2006-08-01	КНД 46.16.25.01-94	+
СОУ 74.3-37-274:2005	Техніка сільськогосподарська. Комплекси обладнання для молочних ферм. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.32.3-91	+
СОУ 29.32.2-37-364:2005	Техніка сільськогосподарська. Машини та обладнання для обробки та знезараження стоків. Основні параметри	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 29.3-37-448:2006	Рекуперативні теплоутилізатори вентиляційних викидів тваринницьких приміщень. Основні параметри й загальні технічні вимоги	2007-05-01	Введено вперше	
СОУ 29.3-37-04604309-481:2011	Сільськогосподарська техніка. Котли опалювальні водогрійні, що працюють на біомасі, теплопродуктивністю до 100 кВт. Методи випробувань	2011-05-01	Введено вперше	+
СОУ 29.32-37-508:2006	Сільськогосподарська техніка. Машини і обладнання для яйцескладів. Методи випробувань	2008-01-01	РД 10.28.3-90 РТМ 70.29.001-79	+
СОУ 74.3-37-726:2009	Сільськогосподарська техніка. Обладнання для дезінфекції тваринницьких приміщень. Методи	2010-01-01	КНД 46.16.27.01-94	+

	випробувань			
СОУ 74.3-37-729:2009	Сільськогосподарська техніка. Обладнання для утримання телят. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.19.6-90 КД 46.16.22.02-93	+
СОУ 74.3-37-730:2009	Сільськогосподарська техніка. Обладнання для вирощування та відгодівлі великої рогатої худоби. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.32.1-91	+
СОУ 74.3-37-731:2009	Сільськогосподарська техніка. Машини та обладнання для первинної обробки молока. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.28.2-90 КНД 46.16.28.02-94 КНД 46.16.28.03-98	+
СОУ 74.3-37-04604309-758:2010	Сільськогосподарська техніка. Комплекти обладнання для створення мікроклімату в тваринницьких приміщеннях. Методи випробувань	2010-06-01	КНД 46.16.31.02-98 РД 10.31.2-90	+
СОУ 74.3-37-04604309-759:2010	Сільськогосподарська техніка. Установки водопідіймальні. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.21.1-90	+
СОУ 74.3-37-04604309-760:2010	Сільськогосподарська техніка. Водонагрівачі електричні. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.31.1-90	+
СОУ 74.3-37-04604309-798:2009	Сільськогосподарська техніка. Комплекси обладнання для утримування овець і кіз. Методи випробувань	2010-06-01	РД 10.32.4-90	+
ГСТУ 46.006-2000	Техніка сільськогосподарська. Комплекс машин і обладнання для кліткового та підлогового утримання птиці. Методи функціональних випробувань	2001-01-02	Введено вперше	+
КНД 46.16.19.02-97	Техніка сільськогосподарська. Дозатори кормів. Методи функціональних випробувань	1997-09-01	Введено вперше	+
КД 46.16.22.01-92	Техніка сільськогосподарська. Огорожі електричні. Якість виконання технологічного процесу. Методи випробувань	1993-04-01	РТМ 70.29.002-79	+
КД 46.16.28.01-92	Техніка сільськогосподарська. Водоохолоджуючі установки. Якість виконання технологічного процесу.	1993-04-01	Введено вперше	+

	Методи випробувань			
КНД 46.16.30.01-97	Техніка сільськогосподарська. Мобільні засоби механізації птахофабрик. Методи функціональних випробувань	1997-09-01	Введено вперше	+
МР 46.16.02.01-94	Система сертифікації СЕПРОсільмаш. Транспортери для тваринницьких ферм. Номенклатура показників	1995-01-02	Введено вперше	+
МР 46.16.19.01-95	Система сертифікації сільськогосподарської техніки СЕПРОсільмаш. Кормороздавачі для свиней. Вимоги, правила і процедури сертифікації	1996-04-01	Введено вперше	+
МР 46.16.32.01-96	Система сертифікації сільськогосподарської техніки СЕПРОсільмаш. Обладнання для утримання свиней. Вимоги, правила і процедури сертифікації	1997-01-15	Введено вперше	+
11.1 Доїння корів				
НАСТАНОВА 01.2-37-50:2005	Індустріальна ферма з виробництва молока. Доїння корів у стійлах	2006-03-01	Введено вперше	
НАСТАНОВА 01.2-37-51:2005	Індустріальна ферма з виробництва молока. Доїння корів у доїльному залі	2006-03-01	Введено вперше	+
12 Машини і обладнання для лісового господарства				
СОУ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого 74.3-37-04604309-005:2011	Сільськогосподарська техніка. Плуги лісові. Програма випробувань	2012-01-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-015:2015	«Сільськогосподарська техніка. Машини для подрібнення деревини. Методи випробувань	2016-01-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-04604309-366:2010	Сільськогосподарська техніка. Сівалки лісові. Методи випробувань	2011-05-01	РД 10.16.4-91	+

СОУ 74.3-37-734:2009	Сільськогосподарська техніка. Машина лісосадильні. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.16.3-91	+
СОУ 74.3-37-780:2009	Сільськогосподарська техніка. Машина і знаряддя для догляду за лісовими культурами. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.16.5-91	+
13 Сільськогосподарська електроніка та технічні засоби для керованого землеробства				
14 Машина, агрегати та комплекси для післязбиральної обробки і зберігання врожаю				
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-010:2013	Сільськогосподарська техніка. Трієри вівсюговідбірники та кукілевідбірники. Методи випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-011:2013	Сільськогосподарська техніка. Лінії та пункти для післязбиральної обробки овочевих і баштанних культур. Методи випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого 71.2-37-04604309-012:2013	Сільськогосподарська техніка. Скальператори. Методи випробувань	2014-04-01	Введено вперше	+
СОУ 74.3-37-132:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина для первинної переробки лляної трести. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.10.5-89	+
СОУ 74.3-37-138:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Змішувачі горизонтальні. Методи випробувань	2006-08-01	РТМ 8.57.00.69-85	+
СОУ 74.3-37-139:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Сепаратори і колонки магнітні. Методи випробувань	2006-08-01	РТМ 8.57.00.90-86	+
СОУ 74.3-37-140:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина крупощліфувальні. Методи випробувань	2006-08-01	РТМ 8.55.00.9-81	+

СОУ 74.3-37-141:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Машина сортувальні. Методи випробувань	2006-08-01	РТМ 8.55.00.110-88	+
СОУ 74.3-37-147:2004	Випробування сільськогосподарської техніки. Зерноочисні машини та агрегати. Зерноочисні сушильні комплекси. Методи випробувань	2006-08-01	РД 10.10.2-91	+
СОУ 29.3-37-653:2007	Техніка сільськогосподарська. Мікронізатори для термічного оброблення зернових і комбікормів. Класифікація і основні параметри	2007-10-01	Введено вперше	
СОУ 74.3-37-732:2009	Зернопереробна техніка. Машина для очищення, сортування та дробки мучної сировини і кормових продуктів харчових виробництв. Методи випробувань	2010-01-01	РТМ 8.57.00.93-86	+
СОУ 74.3-37-733:2009	Зернопереробна техніка. Верстати борошномельні. Методи випробувань	2010-01-01	РТМ 8.53.00.60-83	+
КНД 46.16.10.01-94	Техніка сільськогосподарська. Машина та установки сушильні. Методи функціональних випробувань	1994-06-01	РД 10.10.1-91	+
КНД 46.16.23.02-96	Техніка сільськогосподарська. Обладнання для переробки бобів, сої, ріпаку та інших культур. Методи функціональних випробувань	1996-05-03	Введено вперше	
КНД 46.16.39.01-97	Техніка для переробки сільськогосподарської продукції. Машина та обладнання малотонажних ковбасних цехів. Методи випробувань	1997-03-01	Введено вперше	+
15 Засоби малої механізації				
ГСТУ 3-37-126-96	Мала механізація. Робочі органи. Параметри та приєднувальні розміри	1996-07-01	-	
16 Технічні засоби для використання поновлюваних джерел енергії				
СОУ УкрНДІПВТ ім.	Сільськогосподарська техніка. Устаткування для	2011-11-01	Вперше	+

Л. Погорілого 29.3-37-04604309-004:2011	виробництва паливних брикетів. Методи випробувань			
СОУ 74.3-37-267:2005	Техніка сільськогосподарська. Вітроенергетичні установки. Методи випробувань	2006-08-01	КНД 46.16.03.02-95	+
СОУ 74.3-37-728:2009	Сільськогосподарська техніка. Установки сонячні енергетичні. Методи випробувань	2010-01-01	РД 10.29.005-91	+
16.1 Поновлювані джерела енергії				
СОУ 01.11-37-421:2006	Ріпак ярий, озимий. Технологія вирощування. Основні положення	2007-08-01	Введено вперше	
СОУ 40.21-37-560:2007	Біогази для промислового і побутового використання. Вимоги та методи оцінювання	2007-06-01	Введено вперше	
СОУ 73.1-37-706:2007	Біопаливо дизельне. Виробництво та використання. Вимоги безпеки	2008-02-01	Введено вперше	
17 Інші технічні засоби				
СОУ 29.3-37-249:2005	Комбайни спеціальні та їх складові частини. Здавання в ремонт і випуск з ремонту. Технічні умови	2006-04-01	Введено вперше	
СОУ 29.2-37-250:2005	Екскаватори та їх складові частини. Здавання в ремонт і випуск з ремонту. Технічні умови	2006-04-01	Введено вперше	